

Genero-arauak eta identitatearen garapena haurtzaroan: marjinazio-oroitzen disidententeen analisisa

Irati Leon Hernandez, Rakel Gamito Gomez, Maria Teresa Vizcarra Morales
 Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU)
irati.leon@ehu.es

Mendebaldeko pentsamoldea kategoria dikotomikoetan oinarritzen da, kategoria horiek artefaktu politikoak dira, gorputza irakurtzeko modu batzuei gailentzen zaizkien eraikuntzak, gorputzak arautuz. Bi kategoria horien arteko harreman eztabaida ezintzat eta naturalizat jotzen da heterosexualitatea; produktu historiko eta soziala, mendebaldekoa, koloniala eta kapitalista. Ereduetatik ihes egiten duten sexu praktikak, adierazpen, gorputz eta identitateak, disidentzia bezala izendatu daitezkeenak. Disidentziak "dibertsitate" termino hedatua ordezkatzeko du xede; kontrahegemonikoa baita, porrotak, okerrak, desbideratzeak, istripuak, generoaren proiektu biopolitikoan interferentziak. (Alvarez Uribe, 2013; Guash, 200; Missé, 2018; Rubino, 2019; Silvestri, 2019; Tron eta Flores, 2013; Vasallo, 2019; Witting, 2017).

Joera batzuen arabera, "haurren genero-desadostasuna" ezin da beti irakurri adingabe horiek trans pertsonak direla dioen esparru epistemologiko baten argitan (Horrela, haurtzaro transaren gaia medikuntzaren eta "psi" esparruetatik kanpo eztabaidatzeko beharra sortzen da). Ikuspuntu (trans)feminista batetik, generoaren aniztasunean eta sormenean oinarrituta lan egitearen alde egiten dutenak ere badaude; generoa zurruntasun dikotomikotik kanpo pentsatzeko proposamenak luzatzen dituztelarik. (Alcántara, 2016; Butler, 2004; Gallardo-López et al., 2020; Guerrero eta Muñoz, 2018; Halberstam, 2018).

HELBURUAK

Haurtzaroko genero-ikuspegira hurbiltze bat bilatzea, paradigma kritiko batetik eta epistemologia (trans)feministetatik:

- (1) identitatearen eraikuntzan eragina duten paradigma zentralak ezagutzea.
- (2) oroitzenetatik abiatuta bizi-esperientziak eta -faseak ezagutzea.
- (3) epistemologia (trans)feministetatik gako hezitzaileak identifikatzea.

IKERKETAREN MUINA

• Kasu-azterketa:

(Barbour, 2013; Flick, 2014; Pérez-Serrano, 2014; Simons, 2011). Euskal Herriko sexu-genero disidentziaren kolektiboaren memorieta dauden oroitzenetarako aztertu.

• Lau talde eztabaida:

"Oroimenaren eta berreraikuntzaren artean kokatzen diren kontakizun konposatuak izan dira, esperientzia eta legatuaren bidegurutzean" (Tron eta Flores, 2013, 191. orr.).

Gala	Dimen.	Kategoria	Azpi-kategoria	Elkar.	Ahotz. %	Err. ed.	%
Mendebaldeko estatusa	Haurtzaroko	Genero-kolonialitatea		4	21	337	18
				4	21	265	7
				4	21	95	9.2
			Heterosexualidad	4	21	102	10
			Arauk/ihesgaitasun	4	18	68	6.6
				4	21	112	12
				4	15	55	9
			Paradigma intersektionala	4	21	76	7.5
				4	21	629	61
				4	21	187	16
				4	18	40	3.9
				4	17	31	3
				4	20	44	4.3
				4	21	257	25
Sozialaren eraginak	Emari pedagogikoa		4	21	81	7.9	
			4	21	69	6.7	
			4	21	107	10	
			4	21	185	18	
			4	17	43	4.3	
			4	17	71	6.9	
			4	19	71	6.9	
			4	21	122	100	
			4	21	6		
			4	21	6		

Elkarrizketak grabatu, transkribatu eta NVivo 12 softwarearekin prozesatu dira. Aldi berean, analisi-tresna eraiki da (Flick, 2014): kategoria-sistema bat edukiaren analisi semantikoa egiteko (Rapley, 2014) eta informazioa dimentsio, kategoriatan eta azpi-kategorietan antolatzeko (Coffey eta Atkinson, 2003). Kategoria-sistema modu induktibo eta deduktiboan definitu da.